

ע"פ 511/09/15 - הרצל בן חיים נגד עיריית מגדל העמק

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 511-09-15 בן חיים נ' עיריית מגדל העמק

בפני	כבוד השופט סאאב דבור
מערער	הרצל בן חיים
נגד	
משיבים	עיריית מגדל העמק

ערעור על החלטת בית משפט השלום בבית שאן (כב' השופטת א. דחלה שרקאוי),

מיום 13.07.15 בתיק 34945-12-09

פסק דין

מבוא

1. עניין לנו בכתב אישום, המייחס למערער עבירות בניגוד לסעיפים 4, 14 (א) ו- 16 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968.
2. כתב האישום הוגש ביום 21.12.09 ובהתאם לעובדותיו, מתאריך 17.11.09 או סמוך לכך, ועד להגשת כתב האישום, ניהל המערער עסק של חשמל רכב, באזור התעשייה הדרומי במגדל העמק, במקום הנמצא בשטח שיפוטה של עיריית מגדל העמק; זאת מבלי לקבל רישיון כחוק לניהול העסק, על אף החובה לקבל רישיון כזה מאת העירייה.
3. בדיון מיום 06.10.10, בהעדר התייצבות, ניתן פסק דין נגד המערער המרשיע אותו בעבירות אשר יוחסו לו, תוך השתת קנס על סך של 3,000 ₪ לצד צו לסגירת העסק.
4. לידי המערער, הוא לא ידע כלל על כתב האישום או גזר הדין וכי רק לאחר יעוץ משפטי שקיבל במסגרת תיק אחר אשר הוגש נגדו, ניגש הוא אל בית המשפט על מנת לצלם את התיק ורק אז, בתאריך 18.03.15, נודע לו על קיומו של כתב האישום ופסק הדין.
5. או אז, פעל הוא להגשת הבקשה לביטול פסק הדין אשר ניתן נגדו בהעדר התייצבות. בית המשפט קמא, לאחר שנזקק לאותה בקשה, דחה אותה בהחלטה מנומקת מיום 13.07.15, היא ההחלטה העומדת בבסיס ערעור זה.

נימוקי הערעור

6. המערער טוען, חזר ושוב, כי מעולם לא ידע על כתב אישום ועל מועד הדיון ועוד, טען, כי ההזמנה לדין לא נמסרה לידי; מאחר וכך, על רקע זה, הוא לא התייצב לדיונים. לטעמו, ליקויים בהתנהלות ההליכים בבית משפט קמא, גרמו לפגמים המצדיקים התערבות בתוצאות אליהן הגיעה כב' השופטת קמא ומכאן, דין הערעור להתקבל.
7. לדידו, בעקבות הגשת כתב אישום נוסף נגדו, עקב אי קיום פסק הדין נשוא ערעור זה, התוודע הוא לכתב האישום הראשון (הן לתוכנו והן לפסק הדין) והבין את השתלשלות האירועים; וזאת רק ביום 18.03.15, עת פנה לבית המשפט קמא לצורך צילום כל התיק נשוא כתב האישום הראשון.
8. במסגרת הדיון בפניי, חזר המערער על טיעוניו, לפיהם, לא קיבל כל זימון לדיון ולא ידע את דבר הגשת כתב האישום נגדו. המערער אף הוסיף וצירף את פסק דינה של כב' השופטת הלמן ואשר ניתן בערעור בהליך המקביל. אותו פסק הדין ניתן ביום 02.09.15 לפיו, זוכה המערער כאן מעבירה של אי קיום צו תוך הותרת ההרשעה על ניהול עסק ללא רישיון, על כנה.

תשובת המשיבה לערעור

9. המשיבה ביקשה לדחות את לערעור; כמה נימוקים לכך: איחור בלתי נסבל בהגשת הבקשה; לא מדובר בערעור בזכות, כי אם בבקשת רשות ערעור על החלטה אחרת של בית משפט; דין הערעור להידחות מטעמי ונימוקי החלטתו של בית המשפט קמא המבוססת על ראיות והוראות הדין; דין הערעור להידחות נוכח הקביעות בערעור המקביל וכן, דינו להידחות לגופם של דברים נוכח התנהלות המערער. למערער לא נגרם כל עיוות דין. הטענה העיקרית באמתחתו של המערער אליה ביקש לכוון את זרקוריו הינה, כי לא קיבל זימון כדיון. ייאמר כבר עכשיו, כי, משום מה, המערער לא העלה ולו טענה מהותית אחת בדבר סיכויי ההגנה או טענות המצדיקות החזרת הגלגל לאחור וניהולו מחדש.

דין והכרעה

10. לאחר עיון בהודעת הערעור ונימוקיה, לאחר עיון בכל המסמכים אשר הוגשו לתיק בית המשפט, ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, נחה דעתי, כי דין הערעור להידחות.
11. בהתאם להוראות סעיף 130(ח) **לחוק סדר הדין הפלילי** [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982, על המבקש ביטול פסק דין אשר ניתן בהעדר התייצבות להוכיח אחד משניים; קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או גרימת עיוות דין. ראה לדוגמה דברים שנפסקו ברע"פ 4549/02 **סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל** פד"י נז' (6) 793 עמ' 803, פסקה 8 שם:

"אמות המידה המנחות את בית-המשפט בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק-דין קבועות בסעיף 130(ח) לחסד"פ. הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק-דין: קיום סיבה מוצדקת לאי-התייצבותו של המבקש במשפטו או גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי-ביטול פסק-הדין. התנאים אינם מצטברים. יוצא שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שעריו של בית-המשפט בפניו, בית-המשפט יעתר לבקשתו לביטול פסק-דין גם אם אי-התייצבותו נבעה מרשלנות גרדא. אולם אם לא קיים חשש כאמור, נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה בית-המשפט את בקשתו."

12. יחד עם זאת, אותו סעיף (סעיף 130(ח)) ממשיך וקובע, כי הבקשה לביטול תוגש בתוך 30 יום מיום המצאת פסק הדין. בהקשר זה, אציין, כי הפסיקה מייחסת משקל רב לידיעה ולא דווקא להמצאה פורמאלית. ראה רע"א 1415/04 **סרביאן נ' סרביאן**, פ"ד נ"ט (2) 440, 443-444 שם, מצטטת כב' השופטת פרוקצ'ה את דברי כב' הנשיא ברק (כתוארו דאז) ברע"א 1113/93 **אסמעיל נ' סלימאן** (לא פורסם), לפיהם **"הדין הוא כי יש להעדיף את מועד 'הידיעה' על פני מועד 'ההמצאה'."**

13. יוצא איפוא, כי על מבקש הביטול לעשות כן בתוך תקופה של 30 יום מיום ההמצאה או מיום שידע את דבר קיומו של פסק הדין אשר ניתן נגדו בהעדר התייצבות.

14. בענייננו, גם אם נניח לרגע קט, כי אכן המערער לא קיבל זימון לדיון - ובכך עומדת לו הטענה של נימוק מוצדק לאי התייצבותו לדיון, עדיין, נשאלת השאלה, מתי מתחיל מרוץ הימים של ה- 30 יום להגשת הבקשה לביטול פסק הדין. ובמילים אחרות, מתי נודע לו לראשונה, כי ניתן נגדו פסק דין בהעדר התייצבות!.

15. כפי הנטען, נגד המערער נפתח הליך נוסף, במסגרתו הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של ניהול עסק ללא רישיון עסק כדן והפרת צו שיפוטי. בעובדות כתב האישום בהליך הנוסף צוין, מפורשות, כך: **"ביום 06.10.10, ניתן פסק דין בבית משפט השלום בבית שאן בתיק עמ"א 34945-12-09, בו ניתן צו סגירה לעסק"** כתב אישום זה, הוגש בחודש יוני 2011 וקיבל מספר 17951-06-11 (להלן: "התיק השני").

16. המערער ניהל את ההליכים במסגרת התיק השני, כפר באשר יוחס לו וניהל הליך של הוכחות עד שבערבו של יום, בתאריך 08.03.15, הוכרע דינו ואף ניתן נגדו גזר דין עוד באותו היום. על פסק דין זה הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי וביום 02.09.16 ניתן פסק דין על ידי כב' השופטת הבכירה (כתוארה היום) אסתר הלמן ביחס לאותו תיק לפיו, קיבל בית המשפט את הערעור בחלקו כך, שזיכה את המערער בגין עבירה של אי קיום צו תוך הותרת ההרשעה בניהול העסק ללא רישיון על כנה. (הוא פסק הדין בערעור עליו ביקש המערער להסתמך בהליך כאן).

17. לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי במסגרת ההליכים בתיק השני, פסק הדין הראשון היווה יסוד מיסודות

העבירה ועמד בבסיס ההליך כולו. המערער כאן, כפר בביצוע העבירות המיוחסות לו וניהל הליך ארוך וממושך שכולו סב סביב השאלה - האם המערער הוא אכן מנהלו ומפעילו של העסק, מבלי שסוגיית קיומו של הצו ומסירתו לידיעת המערער הועלתה כלל. אלא מה, בתשובתו/תגובתו של המערער לכתב האישום, הוא לא טען נגד העובדה הנוגעת לקיום ו/או למסירת הצו לידי, כי אם, התמקד בטיעון הכפירה בהיותו מנהל העסק.

18. שוב, המערער, קיבל לידי את כתב האישום בתיק השני, ניהל הליך ארוך ונשמעו עדויות מטעם שני הצדדים ולא מצא בשום שלב לטעון כנגד עובדות כתב האישום המציינות באות קידוש לבנה את העובדה, כי ניתן נגדו צו במסגרת הליך קודם. בדיון מיום 12.09.13 במסגרת התיק השני, כאמור, כפר המערער במיוחס ולא העלה כל טענה נגד עובדות כתב האישום מהם עולה כי ניתן נגדו צו שיפוטי בהליך קודם. גם בישיבות אשר התנהלו לאחר מכן, הופיע לדיון ולא העלה כל טענה באותו הקשר. לא זו אף זו, גם במסגרת ערעורו לבית המשפט המחוזי, שתק הוא ולא העלה כל טענה שכזו.

19. מכאן, יוצא כי, טענתו של המערער לפיה, ידע לראשונה אודות ההליך הקודם רק ביום 18.03.15, נשענת היא על כרעי תרגולת. נסיבות התיק והשתלשלות העניינים כפי המבואר לעיל מצביעים על כך, כי הוא ידע עוד מקודם אודות פסק הדין ולכל הפחות, במהלך שנת 2011, עם הגשת כתב האישום בתיק השני. כפי שהמערער ידע להתייעץ היום עם עורכי דין, כך גם ידע אז לעשות כן. לא ניתן כל הסבר המניח את הדעת, מדוע חיכה המערער עד היום בהגשת הבקשה לביטול פסק הדין, בחלוקת תקופה של 5.5 שנים מאז ניתן. עיתוי הגשת הבקשה לביטול פסק דין זועק "דרשני".

20. כמובא לעיל, בידי המערער היה להצביע על עיוות דין שייגרם לו ככל ופסק הדין לא יבוטל. אולם, בבחינת טיעוני המערער, הוא הסתפק בטיעון של ביטול פסק הדין מחמת אי התייצבות בסוברו, כי די בכך כדי להצדיק את בקשתו. המערער לא העלה כל טענה בדבר עיוות דין שייגרם לו ומכאן, לא ניתן לבחון את הבקשה מההיבט הזה. גם לגופו של עניין, לא מצאתי כי ייגרם עיוות דין למערער ומסקנתי זו מתחזקת לאור פסק הדין בערעור של כב' השופטת הלמן אסתר לפיו, הותרה את הרשעתו של המערער בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון על כנה.

21. בכך, מצטרף אני לנימוקיו של בית המשפט קמא בהחלטתו לדחות את הבקשה לביטול פסק הדין, ומורה על דחיית הערעור.

22. טרם חתימת פסק דין זה, מוצא אני לנכון להתייחס לפסק הדין אשר ניתן על ידי כב' השופטת הלמן בערעור בהליך המקביל (מיום 02.09.15). לא ברורה לי הטענה, איך פסק דין זה אמור להשפיע על ההליכים כאן; באותו הקשר קבעה כב' השופטת, כי יש לזכות את המערער כאן מהעבירה של אי קיום צו זאת מאחר והמאשימה שם, לא השכילה להוכיח, כי המערער אכן קיבל לידי את העתק הצו. אין בכך כדי להשליך על ההליכים בתיק זה.

23. ניכר, כי עניין לנו במערער שמתמצא בניהול הליכים משפטיים, ומצא לנהל את ההליך המשפטי ללא ייצוג משפטי. הטענה, כי פנה לייצוג משפטי רק בשלב לאחר שניתן נגדו פסק הדין המרשיע בתיק השני ורק אז, ביקש לצלם את החומר הקשור לתיק, הינה מוזרה, אינה מחזיקה מים ואין בידי לקבלה.

אכן, עניין לנו בהליך פלילי וזכותו של כל צד לנהל את ההליכים נגדו במטרה ללמד על חפותו; המדובר הוא בזכות יסוד. אולם, אין זכות זו עומדת לבדה ולצידה ניצבת החובה לפסוע במתווה הדיוני הראוי, תוך שמירה על ההוראות של סדרי הדין שיש לכבדם ולפעול במסגרתם. הטענות המהותיות שהמערער העלה כאן הינן דלות ביותר, ואף כמעט ואינן קיימות, ומשכך אין בכוחן כדי לפרוץ את הסכרים הדיוניים, כפי שנקבעו בהוראות הדין.

אף אם המערער לא ידע תחילה על הצו, כפי שניתן נגדן (כטענתו) הרי - שהענין היה בידיעתו, לכל המאוחר, עם הולדתו של ההליך השני אשר הבליט את קיומו של פסק הדין שביטולו נתבקש (יודגש, כי המערער לא העלה במסגרת ההליך השני כל טענה הדרה תחת קורת הגג של נימוקי הודעת הערעור כאן). משכך, הן דיונית והן מהותית, דין הערעור להידחות.

24. התוצאה היא איפוא, כי אני מורה על דחיית הערעור.

המזכירות תמציא פסק דין זה לצדדים.

ניתן היום, כ"ז ניסן תשע"ו, 05 מאי 2016, בהעדר הצדדים.